

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1, 1864.

Τὴν 16 τοῦ λήξαντος Νοεμβρίου ὁ βασιλεὺς ἤλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ὡμοσε τὸν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὀριζόμενον ὄρκον εἰπὼν πρὸς τοὺς, ὅτι οὐ μόνον οἱ ἄρχοντες ἀλλὰ καὶ οἱ ἀρχόμενοι πρέπει νὰ σέβωνται καὶ νὰ τηρῶσι τοὺς νόμους. Μετὰ ταῦτα ἡ Συνέλευσις, ἣτις ἦτο πλήρης τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἀπέλυσεν ἑαυτήν. Ἐκτοτε γίνεται πολὺς λόγος περὶ ἀλλαγῆς ἢ τροποποιήσεως τοῦ ὑπουργείου· παρητήθη δὲ μόνος ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς Κ. Θ. Δελιγιάννης καὶ διωρίσθη ἀντ' αὐτοῦ ὁ Κ. Δ. Βουδούρης.

Ὁ Ἀμβρόσιος Σακραμαχιάς, μέλος καὶ τῶν δύο τελευταίων τῶν Ἀθηνῶν συνελεύσεων, ἀπεβίωσε πρότινων ἡμερῶν ἐν Πειραιεῖ. Ὁ μακκρίτης ἦτο ἐκ τῶν σπανίων ἐκείνων τέκνων τῆς Ἑλλάδος, ἅτινα, χωρὶς νὰ ἐπιδεικνύωσιν ὡς ἄλλοι φιλοπατρίαν, θυσιάζουσι προθύμως τὰ ἑαυτῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἀγῶνος ἐξεῖχε πάντων τῶν ἐν Σύρῃ ἐμπόρων διὰ τε τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἀρετὴν· μετὰ τὸ τέλος ὁμοῦ αὐτοῦ εἶχε καταστήσει νὰ στερῆται καὶ τῶν ἀναγκαιότερων, ὡς καταναλώσας τὴν ἰδίαν περιουσίαν εἰς ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος αὐτοῦ Χίου. Γαῖαν ἔχει ἐλαφρὰν ὁ ἀληθῶς φιλόπατρις καὶ ἐνάρετος οὗτος πολίτης!

Ἡ ἐν Κερκύρᾳ ἐκδιδομένη Ἑλλάς ἐδημοσίευσεν τὴν 21 τοῦ λήξαντος ἄρθρον ζωγραφοῦν μετὰ τοσαύτης λογικῆς καὶ ἐμπειρίας καὶ ἀπροσωποληψίας τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν τῆς πατρίδος, ὥστε, ἐὰν περιήρχετο ἐγκαίρως εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν, θήλομεν σπεύσει νὰ συντελέσωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν μείζονα αὐτοῦ διάδοσιν καταχωρίζοντες ὁλόκληρον ἐν τῷ παρόντι φυλλαδίῳ. Εἶναι δὲ τὸ ἄρθρον ἀξιοσημειωτὸν οὐ μόνον διὰ τὰ πλεονεκτήματα ἐκείνα, ἀλλὰ καὶ διότι ἀποφεύγει τὴν περὶ προσώπων φορτικὴν καὶ ἐπιβλαβὴν συζήτησιν.

Ἀλλὰ καὶ εἰς ἕτερόν τι λαμβάνομεν ἀφορμὴν νὰ κλέσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν. Ἐν Ἑλλάδι, ἐνθα ἡ εὐπιστία, ἡ ἀταλαίπωρος παραδοχὴ καὶ τῶν προδηλοτέρων μωρολογιῶν πατροπαράδοτον ἐστὶν ἀμάρτημα, συνειθίζομεν ν' ἀποδίδωμεν ἴσην πίστιν εἰς τὰ διὰ τύπου ἐκδιδόμενα ὑφ' ὀποιωνδήποτε καὶ ἂν ἐγράφησαν, εἴτε ὑπὸ παραχαράκτου, εἴτε ὑπὸ ληστοῦ. « Τὸ γράφει ἡ ἐφημερίς » λέγομεν κοινῶς καὶ πιστεύομεν ἢ τοῦλάχιστον ἐπιλαμβάνομεν τὰ γραφέντα ὡς ἄλλα λόγια τοῦ εὐαγγελίου. Καὶ ὁμοῦ ἄλλο τὸ κῦρος τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ ἄλλο τὸ τοῦ Ἀρισταίνετου, ἄλλο τὸ τοῦ

Thiers καὶ ἄλλο τὸ τοῦ Louis-Blanc, ἄλλο τὸ τοῦ Καποδιστρίου καὶ ἄλλο τὸ τοῦ Διπκρά. Ἀρκεῖ λοιπὸν νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι τὸ προκείμενον ἄρθρον ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Κ. Βράιλα, οὗτινος ὁ λόγος πολὺ ἔχει τὸ ἀξιωμα.

Ἰδοὺ τὸ συμπέρασμα τοῦ ἄρθρου τούτου:

« Ἄλλ' ὅπως δὴποτε θεωρηθῶσιν αἱ σκέψεις αὗται, ἃς ὑποβάλλομεν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δημοσίου, ὑπάρχει ἐν γεγονόσι, ἕπερ κυριεύει πάντα τὰ ἄλλα καὶ ὑπὲρ πάντα ἐξηγεῖ τὴν παρούσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων. Ἀναντίρρητον εἶναι ὅτι πάντες δυσαρστοῦνται, καὶ ἐὰν πάντες δυσαρστοῦνται, τοῦτο ἀποδεικνύει, ὅτι πάντες ἔπταισαν, καὶ πραγματικῶς πιστεύομεν ὅτι λάθη ἐγένοντο πανταχόθεν. Ἐτέρα δὲ ἀλήθεια, ἣν οὐδεὶς πλέον δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ, εἶναι, ὅτι τῶν πταισμάτων τούτων τὰς συνεπείας ὑπομένει ὁλόκληρον τὸ ἔθνος· καὶ ὅσοι λυπηρὸν καὶ ἂν ἦναι πρὸς τὴν φιλαυτίαν ἡμῶν νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ἃς εἰπώμεν μετὰ παρόρησίας, ὅτι ὁ τόπος ὑπέφερε καὶ κατὰ τὸ ἐνεστὸς συμφέρον, καὶ κατὰ τὸ μέλλον, καὶ κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν αὐτοῦ ὑπόληψιν. Ἡ πεπολιτισμένη Εὐρώπη ἐρωτᾷ ἤδη, ἂν ἤξιζε τὸν κόπον ν' ἀνατραπῆ μία δυναστεία, καὶ νὰ δοθῆ τόση ἐνόχλησις εἰς τὴν διπλωματίαν δι' ἐξαγόμενα τοσαῦτον μηδαμινά. Τὸ μάθημα τοῦτο δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν· ὁ καιρὸς ἐπαίγει, καὶ δὲν πρέπει νὰ παρέλθῃ ἐπὶ ματαίῳ. Ὅσοι ἔχουσι τὴν τιμὴν ν' ἀντιπροσωπεύωσι τὸ ἔθνος, εἴτε ἐν τῇ κυβερνήσει εἴτε ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ, δὲν ἔχουσιν εἰμὴ ν' ἀναπολήσωσι τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰς συνεπείας τῶν, ἵνα ἴδωσι σαφῶς ποῖα ἢ ὁδὸς εἰς ἣν ὀφείλουσιν ἤδη νὰ εἰσελθῶσιν, ἐὰν θέλωσι νὰ σωθῶσιν αὐτοὶ, καὶ νὰ σώσωσι καὶ τὴν κοινωνίαν, καὶ ἵνα μὴ αὕτη ἀφ' ἑαυτῆς ἐνεργήσῃ. Ἐὰν δὲ ἡτύχησάμεν νὰ ἐκφράσωμεν πιστῶς τὴν ἐν τῇ στιγμῇ ταύτῃ κατάστασιν τῶν πραγμάτων, καὶ ἐὰν ἀνεκαλύψωμεν τὰ ἀληθῆ αἷτια αὐτῆς, ἢ γραμμὴ ἦν μέλλομεν ν' ἀκολουθήσωμεν εἶναι εὐδιάγνωστος, καὶ οὐδεὶς μὴ συναισθανόμενος τὸ καθήκον νὰ τὴν διέλθῃ μέχρι τέλους. Τὸ Σύνταγμα ὅπερ μᾶς ἐδόθη, ὅσον ἐλλειμματικῶδες καὶ ἂν ἦναι, ὑπάρχει εἰσέτι ἡ μὲν ἀγκυρα τῆς σωτηρίας ἡμῶν, καὶ εἶναι ἀρκούντως ἱκανὸν, ὡς ἄλλοτε ἀπεδείξαμεν, νὰ ὀδηγήσῃ ἡμᾶς εἰς πᾶσαν περαιτέρω πρόοδον. Πᾶσας λοιπὸν τὰς δυνάμεις ἡμῶν ὀφείλομεν ἀπὸ τοῦδε ν' ἀφιερῶσωμεν εἰς τὴν ἀκριβῆ καὶ μετ' ἀγαθῆς πίστεως ἐκτέλεσιν αὐτοῦ. Τὸ πνεῦμα τῆς νομιμότητος εἶναι ἡ πρώτη ἀρετὴ τῶν ἐλευθέρων λαῶν καὶ τὸ πρῶτον καθήκον τῶν κυβερνήσεων. Νομιμότητα, ἀμεροληψίαν καὶ δικαιοσύνην, οὐδὲν ἕτερον ἐξαίτουμεθα παρὰ τῶν ἐχόντων τὴν τιμὴν νὰ πλησιάζωσι καὶ συμβουλεύωσι τὸν ἡγεμόνα. Ἡ κυβερνήσις θέλει εἶναι πάντοτε ἰσχυρά, ἐὰν ἔχη τὴν τόλμην νὰ τηρῆ

τὸν νόμον ἀπαρεγκλίτως, νὰ μὲν ὑπεράνω τῶν κομματικῶν συνδυασμῶν καὶ συγκρούσεων, νὰ ζητῇ πανταχοῦ τὴν νοημοσύνην καὶ τιμιότητα, ν' ἀναγνωρίζῃ καὶ ν' ἀποδίδῃ εἰς ἕκαστον ὅ,τι τῷ ἀνήκει. Ἐὰν θέλῃ ν' ἀφοπλίσῃ τὰ κόμματα, καὶ νὰ μηδενίσῃ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν, δὲν πρέπει νὰ ᾔναι αὐτὴ ἐν κόμματι. Γινώσκει ἤδη ἀναμφιβόλως πόσον δυσχερὲς εἶναι νὰ παλαίῃ διὰ τῆς τέχνης καὶ τῆς δεξιότητος πρὸς ἐκείνους, οἵτινες θέλουσι πάντοτε τὴν ὑπερβῆ κατὰ τοῦτο. Ἐὰν προβῇ μόνον ὁδηγὸν ἔχουσα τὸν νόμον, καὶ μόνον σκοπὸν τὸ καλὸν τοῦ ἔθνους, θέλει μετ' οὐ πολὺ διασκεδάσει τὰς σκευωρίας τῶν φατριῶν, ἐὰν δυστυχῶς ὑπάρχωσιν ἄνθρωποι διατεθειμένοι νὰ τὰς ἐξκολουθήσωσι μετὰ τὴν λήξιν τῆς συνόδου. Ὅλον τὸ ἔθνος θέλει εἶναι ὑπὲρ τῆς κυβερνήσεως, ἐὰν αὕτη ἀναδειχθῇ εἰς πρέπει νὰ ᾔναι. Τὸ ἔθνος διὰ θαυμαστοῦ ἐνστίγματος, καὶ μολονότι τασαῦτα ἐγένοντο πρὸς διαστροφήν τῶν ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων αὐτοῦ, κατανοεῖ, ὅτι οὐδὲν δύναται ν' ἀπολάβῃ διὰ τῆς αὐθαιρέσιαις καὶ τῆς βίας, ὅτι πάντα πρέπει νὰ προσμεῖνῃ ἐκ τῆς τάξεως, ἐκ τῆς βασιλείας τοῦ νόμου, ἐκ τῆς νοήμονος καὶ εὐσυνειδήτου ἐξασκήσεως τῶν ἐλευθεριῶν του, καὶ θέλει εἶναι πάντοτε ἔτοιμον ν' ἀκολουθήσῃ κατὰ τὴν ὁδὸν ταύτην ἐκείνους, οἵτινες μετ' εὐγενοῦς εὐτολμίας θέλουσι λάβει τὴν ἀνδρικὴν ταύτην πρωτοβουλίαν, ὅπως ἐγκαινισθῇ ἐκείνη ἡ νόμιμος κατάστασις, ἣν ἐνθέρμως ἐπικαλεῖται καὶ θέλει ὑποστηρίξῃ διὰ πάσης θυσίας. »

ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΒΙΖΥΡΙΚΗ ΔΙΑΤΑΓΗ. Οἱ Ἕλληνες τοῦ βασιλείου, ἐνασχολούμενοι πάντοτε εἰς τὰς περὶ τῶν νόμων καὶ τῆς διοικήσεως ἀπεράντους λογομαχίας, ὀλίγον βλέπουσι τί γίνεται ἄλλοῦ περὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους αὐτῶν, πιστεύοντες ἴσως, ὅτι περὶ τῶν δύο αὐτῶν μικρῶν ἀντικειμένων φροντίζει ἄρκετὰ ὁ ἄλλος κόσμος, ὁ Μεγαρεὺς Βύζας, ἡ ἁγιότης, ὡς πιστεύουσιν οἱ ἐν Ρώμῃ, ὅτι ὁ Πέτρος, πρίγκηψ τῶν ἀποστόλων, μεριμνᾷ αἰωνίως ὑπὲρ τῶν αἰτίων τοῦ σχίσματος. Ἡμεῖς ὁμῶς πιστεύοντες ἀνέκαθεν, ὅτι καὶ οἱ ἐπικαλούμενοι τὸν προφήτην τῆς Μέλκας κατὰ πάσης μὴ μωαμεθανικῆς θρησκείας καὶ οἱ ἐπικαλούμενοι τὸν ἅγιον Πέτρον κατὰ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ὀλίγον φροντίζουσι περὶ τῶν δικαίων καὶ νομίμων συμφερόντων τῆς Ὀρθοδοξίας, ἡ τῆς φυλῆς τοῦ Ὁμήρου καὶ τοῦ Ἡρακλέους, δίδομεν κατὰ καιροῦς τινὰ προσοχὴν εἰς ὅσα λέγονται καὶ πράττονται ἐκτὸς τοῦ ἐλληνικοῦ βασιλείου, ἐπειδὴ τὸ ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐπιρροῶσεων κακῶς σχηματισθὲν κρατίδιον τοῦτο

οὔτε πᾶσαν τὴν Ἐκκλησίαν περιέχει, οὔτε πᾶν τὸ ἔθνος ἡμῶν. Νοοῦμεν πάντοτε Ἐκκλησίαν καὶ ἔθνος 10—12 ἑκατομμυρίων, οὐχὶ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως.

Τὸ ὀθωμανικὸν κράτος ἐπαγγελλόμενον ὅτι μεταρρυθμίζεται καὶ φροντίζει περὶ τῆς ἐξουτοῦ διαρκείας καὶ ὑπολήψεως, ὀφείλει βεβαίως πλείονα εὐνοίαν καὶ δικαιοσύνην πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν φυλὴν ἡμῶν. Ἄν οἱ ὑπουργοὶ, οἱ λόγιοι καὶ οἱ πολιτικοὶ αὐτοῦ φρονῶσιν ὅτι ἀπατώσιν ἡμᾶς κηρύττοντες ὅτι ὑπεραγαπῶσι τοὺς Ἕλληνας καὶ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτῶν, λαμβάνονται πολὺ, πρὸς Κρήτας κηρτίζοντες κατὰ τὴν παλαιὰν ἐκείνην παροιμίαν. Οἱ λεγόμενοι Ἕλληνες, Ρωμαῖοι, Γραικοὶ, Σχισματικοὶ, Γκιαοῦραι ἔχουσι πάντοτε τόσον νοῦν, ὥστε πιστεύειν πράγματα ὀρατὰ καὶ ψηλασχετὰ, οὐχὶ ἀπλοῦς λόγους, σοφιστικῶς καὶ γλυκεῖς.

Μετὰ θαυμαστοῦ εἶδομεν ἰδῶ, ἀναμφιβόλως καὶ ἄλλοι ὁμογενεῖς ἡμῶν ἄλλοῦ, ὅτι ὁ νῦν ἔξοχος λεγόμενος καὶ πολυμήχανος καὶ φιλέλληνα πρωθυπουργὸς τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους, ἐξέδωκε διαταγὴν, ἵνα ἕκαστος Χριστιανὸς Ὀρθόδοξος τοῦ κράτους αὐτοῦ πληρώσῃ 6 γρόσια, τουτέστι 4,50 δραχμῶν διὰ τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χρέους, συμποσομένου εἰς 13 περίπου ἑκατομμύρια γροσίων. Ἐτι πλέον θαυμάζομεν ὅτι συνήνεσαν εἰς τὴν ἔκτακτον συνεισφορὰν αὐτὴν ἡ μεγάλη Ἐκκλησία καὶ τὸ παρ' αὐτῇ Μικτὸν Συμβούλιον. Ἐννοεῖται, ὅτι πολλοὶ Χριστιανοὶ Ὀρθόδοξοι, μὴ ἔχοντες πῶς νὰ πληρώσωσι τοὺς δημοσίους φόρους πρὸς τὸ κράτος, (ὑπερ ἀπὸ τοῦ νῦν προνοοῦσι καὶ προλέγουσι καλῶς διὰ τῆς Βελγικῆς Ἀνεξαρτησίας οἱ ἀνόητοι ὀθωμανικοὶ πολιτικοὶ) ἀποδίδουσιν ἀντὶ χρημάτων βλασφημίας, κατάρας, ὕβρεις, πληγὰς, ἴσως καὶ ἀλλοξοπιστίζοντες. Χαρὰ ἐντεῦθεν λοιπὸν ἐν τῷ Βατικανῷ καὶ ἐν τῇ Μέλκῃ! Χαρὰ πᾶσι τοῖς μισοχριστοῖς καὶ μισορθόδοξοῖς καὶ τοῖς ἀνοήτοις Πανσλαβισταῖς!

Τὸ ὀθωμανικὸν κράτος ὑπάρχει μέγιστον καὶ διατηρεῖται καὶ τρέφεται κυρίως ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν καὶ ἰδίως τῶν Γραικῶν. Οἱ ὑπουργοὶ, καταδραπανῶντες τὰ δημόσια χρήματα εἰς περιττὰς καὶ ματαίους δαπάνας, εἰς κολακευτικὰς καὶ ἁμαρτωλὰς μεγαλοδωρίας πρὸς τοὺς ξένους, οἵτινες πολλάκις ἐζημίωσαν τοὺς ὑπάρχοντες τοῦ κράτους αὐτοῦ πολυλαχῶς, ἐδανείσθησαν πολλὰ ἑκατομμύρια ἕως τῶρα, καὶ δὲν ἦτο βέβαια μεγάλη θυσία, ἐὰν ἀνελάμβανον τὸ χρέος αὐτὸ, ὡς μέρος πολλοστὸν τοῦ ἐπικρατειακοῦ χρέους, ἀπαλλάττοντες οὕτω τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Μικτὸν Συμβούλιον ἐκ τῆς κατάρας τοῦ λαοῦ. Τίνες οἱ αἰτίαι τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χρέους τῶν Γραικῶν; Αὐτοὶ πάλιν οἱ παλαιότεροι ὀθωμανοὶ ὑπουργοὶ, ἀπαιτοῦντες δωρεὰς παρὰ τῶν ἀρχιερέων, πιέζοντες τὴν Ἐκκλησίαν, συνιστῶντες ἐπιτακτικῶς τοὺς ἀναξίους τῆς ἀρχιερωσύνης, ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐπιβάλλοντες ἀδίκους καὶ ἀτίμους τινὰς ὑποχρεώσεις, δι' ἃς ὀφείλουσιν ἐκεῖνοι λόγον ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Ἄν λοιπὸν οἱ νῦν ὑπουργοὶ καὶ πολιτικοὶ τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους σέβωνται ὄντως